

ELMA YETİŞTİRİCİLİĞİ

YETİŞTİRİCİLİK ÖZELLİKLERİ

İklim İsteği: Yüksek ışık yoğunluğu elmada çok iyi renk oluşumunu sağlar. Elma ağacı düşük sıcaklıkların olduğu sert kışlara dayanıklı olmasına rağmen, yüksek yaz sıcaklarından da hoşlanmaz. Çünkü yüksek sıcaklıkta da bitki gelişimi yavaşlar veya durur. Elma kış dinlenmesine ihtiyaç duyan meyve türü olup, soğuklama gereksinimi diğer meyvelere göre uzundur.

Toprak İsteği: Elma yetiştiriciliği için uygun topraklar; yeterli kireç ve humus bulunduran tınlı, tınlı kumlu ve kumlu tınlı geçirgen, nemli topraklardır. Çok kireçli topraklarda demir alımının engellenmesinden dolayı bitkide sarılık görülür. Elma için toprak derinliği 2 m veya daha fazla olan, hafif asit karakterli (pH=6,0-6,5) topraklar tercih edilir.

ANAÇLAR

Aşı ile çoğaltılan bir tür olan elmada anaçlar çok önemlidir. Tohum anaçlarının yerini son yıllarda klon anaçları almıştır.

ÇEŞİTLER

Erkenci Çeşitler: Vista Bella, Jerseyac, Summerred, William's Pride. Orta Mevsim çeşitleri; Gala, Royal Gala, Galaxy Gala, Mondial Gala, Jonagold, Gloster 69.

Geç Olgunlaşan Çeşitler: Golden Smoothee, Golden Reinders, Golden Sel. B. Fuji Kiku, Starkrimson Delicious, Red Delicious, Braeburn, Redchief, Granny Smith, Pink Lady.

ELMA BAHÇESİ TESİSİ

Elma bahçesi tesis edilirken; Tozlayıcı çeşidin diploit (iki evcikli) olmasına, çeşitler arasında kısırılık olmamasına, Çeşitlerin çiçek zamanlarının uyuşmasına, Çeşitlerin her yıl düzenli ürün vermesine, Bahçede arı kovanı

bulundurulmasına Tozlanma yönünden çeşitleri plana uygun yerleştirmeye dikkat etmek gereklidir.

Fidan Dikimi ve Zamanı: Fidan dikimi genel olarak sonbaharda yaprak dökümü ile ilkbaharda ağaçlara su yürümesine kadar geçen zamanda yapılır. Aslında en uygun dönem kışı ılık geçen yerlerde sonbaharda, kışı sert geçen yerlerde ise ilkbaharda dikim yapmaktır.

Bahçe Yerinin Dikime Hazırlanması: Bahçe kurulacak arazide derin sürüm yapılarak, toprağın havalanması ve güneşlenmesi sağlanmalıdır. Aslında en önemli olan husus toprak tesviyesinin yapılmasıdır. Arazi eğer meyilli ise bahçe kurarken teraslama yapılmasına dikkat edilmelidir. Taban suyunun yüksek olduğu yerlerde dikimden önce mutlaka drenaj yapılmalıdır. Fidan dikilmeden önce mutlaka toprak analizleri yapılmalıdır. Genel olarak dikim öncesi dekara 3-4 ton yanmış çiftlik gübresi, dekara 25-50 kg. DAP (Diamonyum Fosfat), dekara 20-40 kg. Potasyum Sülfat gübre uygulamaları önerilebilir.

Fidanlarda Aranacak Özellikler: Elma bahçesi kurarken mutlaka sertifikalı, ismine doğru ve bir yaşlı fidanlar tercih edilmeli, ayrıca fidanlar sağlıklı, kök sistemi, çapı ve boyu TSE standartlarına uygun olmalıdır.

Dikim Yerlerinin Belirlenmesi, Şekli ve Aralıkları: Sulanan kurak yerlerde hava ve toprak nemini muhafaza etmek amacıyla sık dikim yapılmalı, nemli yerlerde ise havalanmayı sağlamak üzere seyrek dikim tercih edilmelidir. Elma bahçesi tohum anacı ile tesisi edilecekse **5x5 m, 5x6 m ve 6x7 m** arasında olmalıdır. Bodur anaçlarla tesis edilecekse aralık ve mesafe bodur anacın ve üzerine aşılacak çeşidin özelliğine göre değişir.

ELMA BAHÇELERİNİN YILLIK BAKIM İŞLERİ

Toprak İşleme: Toprak işleme, yabancı otların temizliği, bitki köklerinin havalandırılması ve sulama arklarının hazırlığını kolaylaştırmak amacıyla yapılmaktadır. Ama bu işlem, özellikle yüzeysel köklü olan elma ağaçlarının kök ve saçak sistemini parçalamaktadır. Bu nedenle kesinlikle kök sistemini parçalayacak şekilde derin sürüm yapılmama, pullukla derin işleme yapılmamalı, diskharrow ile kök sistemini parçalamayacak derinlikte işleme yeterlidir.

Sulama: Elma ağaçları için en önemli sulama zamanı, yazın yapılan sulamadır. Çünkü kurak geçen zamanlarda yaz sulamasına ne kadar erken başlanırsa o kadar da meyve tutumu artar, ayrıca

verim ve kalitenin de artmasına yardımcı olur. Yaz sulamasına yağış durumuna göre mayısta başlanır, bütün yaz boyunca devam edilir. Sulamada en önemli konu sulama zamanının iyi tespit edilmesidir. Bunun için en pratik yöntem toprağın elle kontrol edilmesidir. En uygun sulama şekli yağmurlama ve damlama sulama sistemidir. Damlama sulamada köklerin bulunduğu alanın bir kısmı sürekli nemli kalmaktadır.

Gübreleme: Elma bahçelerinde fidan dikilmeden önce bir temel gübreleme yapılmalı, dikimden sonra da bahçe her yıl tahlil sonuçlarına göre gübrenmelidir. Azotlu gübreler, meyve kalitesini artırmakta, meyve dökülmesini azaltmakta, verimi artırmakta, periyodisiteyi (var-yok) azaltmaktadır. Dikkat edilecek tek nokta verilen azotlu gübrelerin elmaların olgunlaşmadan önce tükenmiş olmasıdır. Fosfor, ağacın iyi çiçek bağlamasını ve meyveye yatmasını sağlamaktadır.

Potasyum, çiçeklenmeyi teşvik etmekte, periyodisiteyi (var-yok) azaltmakta, meyve iriliğini, lezzetini ve dokusunun sıklığını artırmakta, saklanma süresini uzatmaktadır. İlkbaharda döneminde tomurcuklar patlamadan önce ağaç başına 100-250 gr. Amonyum sülfat ya da amonyum nitrat, sonbahar döneminde ise kışa

girerken 10 cm derinliğine, ağaç başına 150-350 gr. DAP uygulamaları önerilir.

Meyve Seyreltme: Her yönüyle iyi planlanmış bir elma bahçesinden çevre şartları da uygun gittiği zaman, yüklü meyve alınır. Ağaçlar fazla meyve besleyemez, dolayısıyla kalite düşer. Bu meyvelerin fazlası daha sonra çiçek ve meyve seyreilmeleri yoluyla atılır. Meyve seyreilmesi, meyve gözü oluşmaya başlamadan önce yapılmalı ki, meyveler hem istenilen düzeyde olsun hem de gelecek yılki ürünü etkilemesin. Meyve seyreilmesinin;

- Meyve iriliğine,
- Meyve rengine,
- Kaliteye,
- Gelişmeye,
- Düzenli ürün vermeye etkisi çok büyüktür.

Meyve seyreilmesi; çiçeklerin bir kısmını veya meyvenin bir kısmını yok etme şeklinde uygulanır. Meyve seyreilmesi 2 şekilde yapılır; **El ile seyreilme;** El ile yapılan bu seyreilme, Haziran dökümlerinden sonra, esas dallar üzerinden her 15–20 cm’ de bir meyve bulunacak şekilde meyvelerin seyreilmesiyle yapılır.

Kimyasal maddeler ile seyreilme; Bu seyreilme şeklinde ise çiçek zamanı ve çiçeklenmeden sonraki genç meyve devresinde ağaçlara kimyasal maddeler uygulanması ile olur.

Verim : Klasik elmada verim ortalama 1.000–1.500 kg/da’ dır.

İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü		231 16 81	
İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri			
Altıntaş	311 20 20	Emet	461 30 25
Aslanapa	331 21 56	Gediz	412 38 94
Çavdarhisar	351 21 40	Hisarcık	481 31 81
Domaniç	661 30 13	Pazarlar	571 22 73
Dumlupınar	371 20 01	Simav	513 71 14
Tavşanlı	614 11 09	Şaphane	551 24 08

T.C.
KÜTAHYA VALİLİĞİ
İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
MÜDÜRLÜĞÜ

ELMA
YETİŞTİRİCİLİĞİ

2015 – Kütahya